

tagelsesforhold for disse Arbejdere, bør det dog mindes, at den anden Part i Forholdet, Husbonden, hverken foreviser Skudsmaalsbog eller andre Bevisligheder for, hvor længe han har kunnet beholde sit Tyende. Hvad der er Ret for den ene, burde ogsaa være Ret for den anden. (R. Christiansen: Det staar i Bogen!). Nej, det staar ikke i Bogen, men nu kan det ærede Medlem lade mig tale først, saa kan han faa Ordet bagefter. Det ærede Medlem hævdede, at det var godt at beholde en saadan Tjenestebog, hvori man kunde se, hvor ofte vedkommende Karl eller Pige havde skiftet, om vedkommende havde været flere Aar eller kun meget kort Tid ad Gangen i de forskellige Pladser. Er det Ret at kræve saadanne Bevisligheder af Tjenestekarlen, maa jeg ogsaa, naar jeg f. Eks. kommer og skal fæstes hos det ærede Medlem fra Faaborg, have Lov til at sige: Vær saa god, fremlæg Bevisligheder for, hvor længe du har haft dit Tyende i den foregaaende Tid! Hvor længe har du kunnet beholde dit Tyende? Var det din egen Skyld, at du skilte dig af med det, eller var det paa Grund af Tyendets Misligholdelse af Forholdet? Jeg synes, at man her kan forlange lige Ret. Hvis det ærede Medlem forlanger et saadant Undtagelsesforhold opretholdt for Karle og Piger, maa disse paa deres Side ogsaa kunne sige: Vi ønske saa ogsaa at vide, hvorledes de Folk ere, hos hvem vi skulle søge vor Tjeneste og gøre vort Arbejde. Men jeg antager ikke, at det ærede Medlem fra Faaborg vil gaa med til at indføre et saadant Forhold, der skaber Lighed mellem Karl og Husbond. Jeg antager, han kunde ønske at vide, hvorledes Tjenestefolkene ere, og at Tjenestefolkene helst maa holdes i Uvidenhed om, hvorledes Husbonden er.

Jeg har før nævnt visse Arter af Love, som vise Uholdbarheden i Talen om, at vi ikke skulle have nogen Lovgivning i dette Forhold. Maa jeg dertil føje, at vi ogsaa have en Lov, der i høj Grad angaar Landbruget, nemlig Loven om Anvendelse af udenlandske Arbejdere, den, der populært kaldes „Polakloven“. Denne Lov giver Bestemmelser om adskillige Forhold vedrørende disse Arbejderes Rettigheder, om deres Boligforhold og adskilligt andet, Bestemmelser, som man med god Grund i dette Øjeblik misunder disse udenlandske Arbejdere, fordi de paabyde Forhold, der ere betydelig bedre end dem, man hidtil har budt det danske Tyende. Denne Lov sætter Arbejdsstedet under Kontrol, og den sidste Beretning, der foreligger fra

Ministeriet angaaende Polaklovens Virketid og Kontrollen med dens Overholdelse, viser i allerhøjeste Grad, at en saadan Kontrol med Arbejdsstedet er meget fornøden ogsaa paa Landet. Jeg erkender ligesom min Partifælle, det ærede Medlem fra Aarhus (Sabroe), at der vistnok er et meget stort Antal Husbonder, der ere humane og brave Folk. Men der er ogsaa mindre gode Husbonder, og alene af Hensyn til disse, selv om deres Tal kun er meget lille, er en saadan Lovgivning af højeste Vigtighed. Polakloven er en Undtagelseslov, som det samme Parti har gennemført, fra hvilket vi nu høre Røster om, at vi skulle bort fra Undtagelsesforholdet for Tyendet. Den Lov nedsætter skam ikke de paagældende Arbejdere i det offentlige Omdømme til at være noget lavere eller daarligere, tværtimod, den har højnet de udenlandske Arbejdere og i høj Grad bidraget til at bibringe Befolkningen et andet Syn paa dem. Den har bidraget til, at de blive betragtede som Mennesker i højere Grad, end de tidligere bleve. Den sikrer og beskytter disse Arbejdere paa samme Maade, som Fabrikloven og andre af de Love, jeg før nævnte, gøre det i de Forhold, de angaa, og som Tyendeloven bør gøre det overfor den ¼ Million Tjenestefolk, der findes her i Landet.

Jeg erkender, at Beskyttelse i dette Forhold naturligvis først og fremmest er nødvendig overfor de mindreårige, endnu skolepligtige, og overfor den første Ungdom, som kommer ud at tjene. Deres Tal er ca. 75,000. 33 pCt. af samtlige Tjenestetyende ere under 18 Aar. For dem trænges der i i alt Fald — det erkender ogsaa det Mindretal i Kommissionen, der ellers ikke vil have nogen Tyendelov — til en Beskyttelseslovgivning og til Kontrol, og jeg erkender, at der foreligger et godt Materiale i Statens statistiske Bureaus Meddelelser til Bedømmelse af, i hvor høj Grad Beskyttelse er fornøden overfor disse Tjenestebørn. 21,000 Dreng og 9,000 Piger i 6—14 Aars Alderen ere Tjenestebørn, fortrinsvis naturligvis Børn af Fattigfolk, der ikke selv ere i Stand til at yde deres Børn den Beskyttelse, som de højere Klasser i Samfundet ere i Stand til at yde deres Børn. Af Landarbejderbørn findes 41 pCt. Dreng og 21 pCt. Piger i Tjeneste hos fremmede, af Husmandsbørn 26 pCt. Dreng og 13 pCt. Piger, men af Gaardmandsbørn kun 5 pCt. Dreng og 2 pCt. Piger. Jeg vil ikke med min Omtale af dette Forhold gøre gældende, at der er noget ondt i, at Børn lære at arbejde. Jeg ved, at den højtærede Kultusminister for